

Nälkä on iso haaste tutkimukselle

Ruoan hinta on nous-
sut räjähdysmäisesti.
Ruokavarastot ovat
huvonneet ja speku-
lointi kärjistää tilannetta. Ali-
ravittujen määrä on kasvanut
nopeasti 850 miljoonasta yli
miljardiin.

Kehityksen taustalla ovat
erityisesti Kiinan ja Intian ta-
louskasvu, peltomaan käyttö
bioenergian tuotantoon, kau-
pungistuminen, ruoan jalos-
tusasteen kasvu – ja entistä
enemmän ilmastonmuutos.

Myös länsimaisen avun eh-
dot ovat estäneet köyhiä maita
suojaamasta maataloutensa ke-
hitystä ja suuntautumasta
omille markkinoilleen samalla
kun niiden on ollut vaikea
päästä tuetuille, suojatuille ja
ketjuuntuneille globaaleille
markkinoille.

Maailman ruokayhtälö on
muuttunut: väestö lisääntyy
nopeasti, mutta sadot suurene-
vat aiempaa hitaammin. Vilje-
lyalan lisäämisen rajat on pit-
kälti saavutettu. Metsien hiili-
nielujen vähentäminen tuhoai-
si ilmastoa.

Investoinnit julkiseen maa-
taloustutkimukseen ja -neu-
vontaan on laiminlyöty parin-
kymmenen vuoden ajan. Län-
simaisissa suurin osa maa- ja
elintarviketalouden tutkimuk-
sesta on jo yksityistä, mutta

Tarvitaan julkista
tutkimusta – yksityinen
sektori ei tartu todella
köyhien ihmisten
ongelmiin, koska se ei
takaa kunnan tuottoa
investoinneille, toteavat
**Helena Kahiluoto ja
Marja-Liisa Tapio-
Biström.**

kehitysmaissa yksityinen ra-
hoitus ei ole korvannut julkis-
ten investointien puutetta.

Asian on nostanut esiin
arvovaltainen kansainvälinen
maataloustutkimusfoorumi
IAASTD ([www.agassess-
ment.org](http://www.agassess-
ment.org)). Noin 400 eri tie-
teenalojen edustajaa ja käytän-
nön toimijaa kaikista maan-
osista on kolmen vuoden ajan
työstänyt analyysejä maa- ja
elintarviketalouden ja niitä
koskevan tiedon, tieteen ja tek-
nologian kehityksestä. Ar-
viointiin ovat osallistuneet
muun muassa useat YK:n jär-
jestöt ja Maailmanpankki.

IAASTD pyrki tekemään nä-
lälle ja köyhyydelle sen, minkä
kansainvälinen ilmastopaneeli
IPCC on tehnyt ilmastonmuu-
tokselle. Tavoitteena oli vastata
kysymykseen, miten voidaan
vähentää nälkää ja köyhyyttä ja
edistää kestävää ja tasa-arvoista
kehitystä.

Selvitys hyväksyttiin huhti-
kuussa laajassa hallitusten ja
eri kansalaisjärjestöjen yhteis-
essä kokouksessa Johannes-
burgissa. Siinä tunnustetaan,
että maataloustutkimus ja
-teknologia ovat parantaneet
viljasatoja ja ravitsemusta ja li-
sänneet varallisuutta mutta to-
detaan myös, että menestyk-
sestä on syntynyt ongelmia
ympäristölle ja yhteisöille ja
että hyödyt ovat jakaantuneet
epätasaisesti – maatalous on
monivaikutteista.

Tämä asettaa haasteita tie-
teen ja teknologian rakenteille
ja lähestymistavoille. Niukke-
nevat uusiutumattomat resurs-
sit – esimerkiksi fosforilannoit-
teet – on suunnattava sinne,
missä niistä saadaan paras
tuotto pienimmän ympäristö-
vaurioin. Tarvitaan myös pai-
kallisiin resursseihin ja ekosys-
teemipalveluihin nojaavia teh-
okkaita viljelymenetelmiä,
jotka ovat köyhien pienviljeli-
jöiden ulottuvilla.

Vain kolmannes maailman
maataloustutkimuksesta käsit-
telee kehitysmaiden ongelmia,
vaikka niissä asuu 80 prosent-
tia maapallon väestöstä. Saha-
ran eteläpuolisessa Afrikassa
joka kolmas näkee nälkää,
mutta alueen ruoantuotannon
tutkimukseen käytetään vain
summa, joka vastaa yhden län-

simaisen yliopiston budjettia.

Ilmastonmuutos verottaa sa-
toja nopeasti juuri köyhimmil-
lä, kuivilla alueilla. Tarvitaan
julkista tutkimusta – yksityi-
nen sektori ei tartu todella
köyhien ihmisten ongelmiin,
koska se ei takaa kunnan tuot-
toa investoinneille. Tässä on ti-
lausta myös suomalaiselle
maatalous- ja elintarviketutki-
mukselle. Tukea tarvitaan edel-
leen vahvistamaan kehitysmai-
den ruoantuotannon tutki-
mus- ja kehittämisverkostoja ja
niiden kanssa yhteistyötä teke-
viä kansainvälisiä tutkimuslai-
toksia.

Laajapohjainen IAASTD to-
teaa, että markkinat palvelevat
maksukykyisiä – oli sitten kyse
tuotannosta ja kaupasta tai tut-
kimustiedosta ja kehittämis-
työstä.

Julkista sektoria tarvitaan
huolehtimaan siitä, että köy-
hien ja nälkäisten näkökulma
sekä hyvä ympäristö näkyvät
tutkimus- ja teknologiatavoit-
teissa. Sitä tarvitaan myös oh-
jaamaan markkinavoimia tuke-
maan kestävää kehitystä.

**Helena Kahiluoto
Marja-Liisa Tapio-Biström**

Kahiluoto toimii erikoistutkijana
Maa- ja elintarviketalouden tutki-
muskeskuksessa MTT:ssä ja
Tapio-Biström ylitarkastajana maa-
ja metsätalousministeriössä.

